

Brussel, 22.5.2017
COM(2017) 517 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

over het nationale hervormingsprogramma 2017 van Malta

en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2017 van Malta

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

over het nationale hervormingsprogramma 2017 van Malta

en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2017 van Malta

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid¹, en met name artikel 5, lid 2,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie²,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement³,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 16 november 2016 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan de jaarlijkse groeianalyse⁴ en daarmee de aanzet gegeven tot het Europees semester 2017 voor coördinatie van het economisch beleid. De prioriteiten van de jaarlijkse groeianalyse zijn op 9-10 maart 2017 door de Europese Raad bekrachtigd. Op 16 november 2016 heeft de Commissie op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 ook het waarschuwingsmechanismeverslag⁵ aangenomen, waarin zij Malta niet heeft genoemd als een van de lidstaten die aan een diepgaande evaluatie zouden worden onderworpen. Tevens heeft de Commissie op die datum een aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone aangenomen. Die aanbeveling is op 9-10 maart 2017 door de Europese Raad bekrachtigd en op 21 maart door de Raad goedgekeurd⁶.

---

¹ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.

² COM(2017) 517 final.

³ P8_TA(2017)0038, P8_TA(2017)0039 en P8_TA(2017)0040.

⁴ COM(2016) 725 final.

⁵ COM(2016) 728 final.

⁶ 2017/C92/01.

- (2) Als land dat de euro als munt heeft en in het licht van de grote onderlinge verwevenheid tussen de economieën van de economische en monetaire unie, dient Malta ervoor te zorgen dat volledig en tijdig uitvoering wordt gegeven aan de aanbeveling voor de eurozone die in aanbeveling 2 hieronder is weergegeven.
- (3) Op 22 februari 2017 is het landverslag 2017 voor Malta⁷ gepubliceerd. Daarin werd de vooruitgang beoordeeld die Malta bij de tenuitvoerlegging van de op 12 juli 2016 door de Raad vastgestelde landspecifieke aanbevelingen heeft gemaakt, alsmede het gevolg dat is gegeven aan de aanbevelingen die in de jaren voordien werden goedgekeurd, en de vooruitgang die Malta in de richting van zijn nationale Europa 2020-doelstellingen heeft geboekt⁸.
- (4) Op 18 april 2017 heeft Malta zijn nationale hervormingsprogramma 2017 ingediend, en op 2 mei 2017 zijn stabiliteitsprogramma 2017. Om met de onderlinge verbanden tussen beide programma's rekening te houden, zijn deze tegelijkertijd geëvalueerd.
- (5) De betrokken landspecifieke aanbevelingen zijn meegenomen in de programma's van de lidstaten voor de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) voor de periode 2014-2020. Op grond van de wetgeving over de ESI-fondsen⁹ kan de Commissie een lidstaat verzoeken de betrokken programma's voor ESI-fondsen te evalueren en te wijzigen wanneer dat nodig is om de uitvoering van betrokken landspecifieke aanbevelingen te ondersteunen. De Commissie heeft nadere richtsnoeren verstrekt over de toepassing van die regels¹⁰.
- (6) Malta valt momenteel onder het preventieve deel van het stabiliteits- en groeipact. Voor de periode 2017-2020 stelt de regering zich in haar stabiliteitsprogramma 2017 ten doel een begrotingsoverschot in nominale termen te handhaven. Malta zal gedurende de gehele programmaperiode met een positieve marge blijven voldoen aan haar begrotingsdoelstelling op middellange termijn, namelijk een begroting in evenwicht in termen van het bbp. Volgens het stabiliteitsprogramma zal de algemene overheidsschuldquote naar verwachting onder de referentiewaarde van 60 % van het bbp blijven en geleidelijk dalen van 58,3 % van het bbp in 2016 tot 47,6 % in 2020. Het macro-economische scenario dat aan deze begrotingsprognoses ten grondslag ligt, is aannemelijk voor 2017 en voorzichtig voor de periode 2018-2020. Tegelijkertijd zijn er aan de uitvoering van de begroting mogelijke implementatierisico's verbonden.
- (7) Op 12 juli 2016 heeft de Raad Malta voor 2017 aanbevolen een jaarlijkse budgettaire aanpassing in de richting van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn te realiseren van ten minste 0,6 % van het bbp. Volgens de begrotingsgegevens heeft Malta reeds in 2016 zijn begrotingsdoelstelling op middellange termijn gehaald. Op basis van de voorjaarsprognoses 2017 van de Commissie zal het structurele saldo stijgen van een overschot van 0,4 % van het bbp in 2017 tot 0,7 % van het bbp in

---

⁷ SWD(2017) 83 final.

⁸ COM(2017) 90 final.

⁹ Artikel 23 van Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 320).

¹⁰ COM(2014) 494 final.

2018 en daarmee boven de begrotingsdoelstelling op middellange termijn blijven. Al met al is de Raad van oordeel dat Malta volgens de projecties in 2017 en 2018 aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact zal voldoen.

- (8) Ondanks het feit dat de middellangetermijndoelstelling drie jaar eerder dan gepland is bereikt, overtrof de toename van de uitgaven de potentiële productiegroei. Als die trend zich doorzet, komt de houdbaarheid van de overheidsfinanciën in het gedrang, vooral in het geval van een onverwachte plotse daling van de inkomsten. De autoriteiten hebben evaluaties verricht van bepaalde overheidsuitgaven die van bijzonder belang zijn voor de houdbaarheid, zoals die voor gezondheidszorg, onderwijs en opleiding en sociale zekerheid. De daaruit voortvloeiende aanbevelingen zullen maar hun doel bereiken als ze tijdig en doeltreffend worden geïmplementeerd. Daarnaast blijft er een risico bestaan voor de houdbaarheid van de overheidsfinanciën van Malta op lange termijn ten gevolge van de verwachte kosten in verband met de vergrijzing van de bevolking, zoals die voor gezondheidszorg, langdurige zorg en pensioenen. De forse stijging van de verwachte leeftijdsgebonden uitgaven is vooral te wijten aan de pensioenuitgaven, die volgens het Vergrijzingsverslag 2015 tegen 2060 met 3,2 procentpunten van het bbp zouden toenemen. Een aantal van de onlangs ingevoerde maatregelen zullen naar verwachting besparingen opleveren, die echter waarschijnlijk niet zullen volstaan om de toenemende bestedingsdruk te compenseren en de houdbaarheid op lange termijn op doorslaggevende wijze te verbeteren. Mogelijk zullen er dus verdere maatregelen moeten worden genomen.
- (9) Malta heeft een aantal maatregelen voorgesteld in het kader van de dubbele uitdaging om een houdbaar pensioensysteem te combineren met toereikende pensioeninkomens. In de begroting 2017 zijn maatregelen ingevoerd waarvan wordt verwacht dat zij het armoederisico voor ouderen licht zullen verlagen en dat zij de nettovervangingsratio van het gegarandeerde minimumpensioen licht zullen verhogen. Globaal genomen blijkt uit indicatoren voor de toereikendheid van de pensioenen dat er nog veel ruimte voor verbetering is, onder meer wat betreft de grote pensioenkloof tussen vrouwen en mannen.
- (10) De verkeerscongestie is uitgegroeid tot een obstakel voor het bedrijfsleven, met externe kosten (op economisch en milieugebied) die worden geraamd op 274 miljoen EUR per jaar en die naar verwachting nog zullen toenemen. Bovendien worden in het verkeer steeds meer broeikasgassen uitgestoten en zal Malta waarschijnlijk zijn emissiedoelstellingen voor 2020 niet halen. Malta heeft een ambitieuze nationale vervoersstrategie met een tijdhorizon tot 2050 vastgesteld, alsook een operationeel masterplan vervoer tot 2025. Daartoe behoren een gevarieerde reeks van maatregelen met het oog op een rationeler gebruik van particuliere auto's, het bevorderen van alternatieve oplossingen op het gebied van mobiliteit en een efficiënter gebruik van multimodale en openbare vervoerssystemen. Hoewel die maatregelen waarschijnlijk tot duidelijke verbeteringen zullen leiden, wordt verwacht dat de verkeerscongestie nog zal toenemen en dat de van het vervoer afkomstige broeikasgasemissies tot 2030 slechts licht zullen afnemen.
- (11) Het financiële stelsel wordt gekenmerkt door een groot aantal buitenlandse instellingen die onder meer worden aangetrokken door het gunstige belastingklimaat. Malta maakt als enige EU-lidstaat gebruik van een belastingstelsel waarbij de vennootschapsbelasting volledig wordt verrekend, en biedt een terugbetaalbaar belastingkrediet aan. Het beschikt over een uitgebreid netwerk van dubbelbelastingverdragen en biedt particulieren een aantrekkelijk fiscaal

inwonerschap. Het toezicht op internationaal georiënteerde transacties is echter een hele opgave. De financiële sector is vooral actief buiten Malta. Het vermogen van een relatief kleine toezichthoudende instantie om toezicht te houden op een groot systeem, met name in de verzekerings- maar ook in de banksector, staat onder druk. De Maltese autoriteit voor financiële diensten heeft onlangs in overleg met de ECB verzocht om de intrekking van de bankvergunning van een kleine aanbieder van internetbankieren die ook buiten Malta deposito's aantrekt.

- (12) Ondanks de geboekte vooruitgang moet het justitiële stelsel nog efficiënter worden. Hoewel de regering nieuwe maatregelen op het gebied van tweede kansen en insolventie heeft voorgesteld, heeft het ondernemingsklimaat in Malta te lijden onder de lange insolventie- en kwijtingsprocedures. Bovendien is in het kader voor schuldbevrijding geen tijdslimiet ingebouwd, met een gebrek aan rechtszekerheid tot gevolg. Om de tekortkomingen aan te pakken is een ontwerpwijziging van de vennootschapswet ingediend waarbij aanzienlijke wijzigingen van het rechtskader inzake insolventie worden voorgesteld, zoals de mogelijkheid van bemiddeling. Het ontwerp is momenteel bij het nationale parlement in behandeling. Eens het toepassingsgebied en de formulering ervan definitief zijn vastgelegd, moet de impact van die wijzigingen nog worden onderzocht.
- (13) Voor alle mogelijke vaardigheden dreigt een tekort aan arbeidskrachten en daarnaast is het aanbod van vaardigheden nog niet volledig afgestemd op de behoeften van de arbeidsmarkt. Nog steeds is een groot deel van de Maltese beroepsbevolking te laag gekwalificeerd. Het opleidingsniveau stijgt weliswaar, maar het percentage vroegtijdige schoolverlaters blijft hoog en jongeren beschikken nog steeds over te weinig basisvaardigheden. De toegang tot en deelname aan een leven lang leren gaat – dankzij de betrokkenheid van de werkgevers – in stijgende lijn, ook voor laaggeschoolden, maar gezien de omvang van het probleem zijn volgehouden inspanningen nodig. Er wordt verwacht dat de aanzienlijke investeringen in het onderwijs- en opleidingssysteem hun vruchten zullen afwerpen, vooral indien de maatregelen in de toekomst worden volgehouden en verbeterd, met name via de onlangs opgerichte nationale raad voor vaardigheden. De arbeidsparticipatie neemt geleidelijk toe, met een werkloosheidspercentage dat onder de 5 % is gezakt. Desondanks behoort de arbeidsparticipatie nog steeds tot de laagste in de EU, met name bij oudere en laaggeschoolde vrouwen, wat er ook op wijst dat er nog steeds een risico op sociale uitsluiting bestaat voor wie niet beschikt over de vaardigheden om zich aan te passen aan een snel veranderende economie. Daarom moeten de huidige beleidsinvesteringen worden voortgezet en moet nauwgezet worden toegezien op de verdere ontwikkelingen.
- (14) In de context van het Europees semester heeft de Commissie een brede analyse van het economische beleid van Malta verricht. Deze analyse is gepubliceerd in het landverslag 2017. Voorts heeft de Commissie zowel het stabiliteitsprogramma als het nationale hervormingsprogramma doorgelicht en onderzocht welk gevolg is gegeven aan de aanbevelingen die in eerdere jaren tot Malta zijn gericht. Daarbij heeft zij niet alleen gekeken naar de relevantie ervan voor een houdbaar budgettair en sociaaleconomisch beleid in Malta, maar is zij ook nagegaan of de EU-regels en -richtsnoeren in acht zijn genomen, gezien de noodzaak de algehele economische governance van de Unie te versterken door middel van een inbreng op EU-niveau in toekomstige nationale besluiten.

(15) In het licht van deze beoordeling heeft de Raad het stabiliteitsprogramma onderzocht en zijn advies¹¹ daarover is met name in de onderstaande aanbeveling 1 weergegeven,

BEVEELT AAN dat Malta in 2017 en 2018 de volgende actie onderneemt:

1. Uitbreiden van de omvang van de lopende evaluaties van de uitgaven tot de bredere publieke sector en invoeren van op prestaties gebaseerde overheidsuitgaven.
2. Zorgen voor effectief toezicht op internationaal georiënteerde transacties door financiële instellingen met een vergunning in Malta, in samenwerking met de toezichthouders van het land van ontvangst waar die instellingen actief zijn.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

---

¹¹ Op grond van artikel 5, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad.